

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів
Кафедра ботаніки та природоохоронної діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Директор НН інституту біології,
хімії та біоресурсів
_____ проф. Беспалько Р.І.
“ 09 ” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Педагогічна (наукова) практика
(назва навчальної дисципліни)

обов’язкова

(вказати: обов’язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров’я людини)»

(назва програми)

Спеціальність 014.05 « Середня освіта (Біологія та здоров’я людини)»

(вказати: код, назва)

Галузь знань _____ 01 – Освіта/Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _____ другий магістерський

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____ українська

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна (наукова) практика»
складена відповідно до освітньо-професійної програми
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), протокол № від р.
(назва освітньо-професійної програми, дата останнього затвердження)

Розробники: Решетюк Олеся Володимирівна, доцент кафедри ботаніки та
природоохоронної діяльності, к.б.н.
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри ботаніки та
природоохоронної діяльності

Протокол № 1 від “ 08 ” серпня 2024 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Чорней І.І.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою навчально-наукового інституту біології,
хімії та біоресурсів

Протокол № 1 від “ 09 ” серпня 2024 року

Голова методичної ради навчально-наукового інституту
біології, хімії та біоресурсів

(підпис) Москалик Г.Г.
(прізвище та ініціали)

©Решетюк О.В., 2024 рік

Педагогічна (наукова) практика передбачена для студентів-магістрів 1-го року навчання, проводиться упродовж 4 тижнів на базі загальноосвітніх шкіл, гімназій та ліцеїв м. Чернівці (у разі потреби/бажання студентів – за місцем проживання чи роботи студентів).

1. Мета практики: забезпечити зв'язок між науково-теоретичною та практичною підготовкою студентів, розвинути дослідницькі уміння студентів, пов'язані із науковим вивченням педагогічних процесів, сформувати творчий дослідницький підхід до роботи педагога, апробувати методологію виконання магістерської роботи, отримати початковий досвід педагогічної діяльності.

Завдання практики:

- ознайомити студентів із сучасним станом навчально-виховної роботи в різних типах закладів освіти, передовим педагогічним досвідом, станом реалізації основних завдань концепції української національної школи;
- закріпити і поглибити знання з психолого-педагогічного та методичного циклу дисциплін, розширити обсяг теоретичних знань з фаху;
- формувати психологічну готовність до роботи в школі; розвивати особисті якості, які необхідні в професійній діяльності вчителя;
- формувати вміння і навички реалізовувати професійні функції: конструктивну, мобілізуючу, організаторську, комунікативну та інформаційну;
- встановлювати та поглиблювати зв'язок теоретичних знань студентів з реальним навчально-виховним процесом, розвивати вміння використовувати ці знання під час вирішення конкретних навчальних і виховних ситуацій;
- формувати у майбутніх педагогів професійну майстерність під час виконання ними обов'язків вчителя-предметника та класного керівника;
- формувати навички підготовки і проведення уроків з фаху, позакласних навчальних і виховних заходів; реалізовувати творчий, дослідницький підхід до педагогічної діяльності;
- виробляти вміння встановлювати внутрішньо-предметні та міжпредметні зв'язки, використовувати ефективні педагогічні технології, нові інформаційні засоби навчання;
- виховувати у студентів національно-патріотичні, інтелектуальні, моральні, естетичні та інші якості, інтерес і любов до обраної професії, потребу в самоосвіті, виробляти творчий науково-

дослідницький підхід до педагогічної діяльності.

2. Результати навчання :

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України. Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню загальних та фахових компетентностей.

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК2.** Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. **ЗК3.** Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт. **ЗК4.** Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним. **ЗК5.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення. **ЗК6.** Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети. **ЗК7.** Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності. **ФК2.** Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. **ФК3.** Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя. **ФК4.** Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання. **ФК5.** Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку. **ФК6.** Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу. **ФК7.** Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища. **ФК8.** Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

ПК1. Здатність використовувати сучасні методи і технології навчання біології та здоров'я людини, доступно транслювати їх у площину навчальних предметів біології та основ здоров'я людини з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти. **ПК3.** Здатність застосовувати та формувати знання з біології та основ здоров'я людини для пояснення будови, взаємодії, взаємозв'язків, походження, класифікації, значення, використання, поширення і організації живого на різних рівнях. **ПК4.** Здатність організовувати і здійснювати дослідницьку діяльність з біології та здоров'я людини в шкільній і позашкільній роботі. **ПК6.** Спроможність розробляти та реалізовувати навчальні і наукові

проекти з біології та здоров'я людини, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій.

У результаті проходження педагогічної практики студенти повинні **знати і вміти:**

- застосовувати різні методи ведення навчально-виховної роботи на уроках біології та основ здоров'я та в позаурочний час;
- готувати й проводити уроки різних типів;
- складати план-конспект уроку відповідно до сучасних вимог методичної науки;
- оцінювати знання та вміння учнів відповідно до вимог нормативних документів;
- працювати з науково-методичною літературою та проводити методичні, педагогічні, психологічні та біологічні дослідження, організовувати учнів для виконання проектів, міні-досліджень, спостережень;
- обладнувати шкільний кабінет, живий куток, навчально-дослідну пришкольну ділянку.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. *Володіє* методами і сучасними технологіями навчання біології та здоров'я людини, доступно використовує систему наукових біологічних та інших знань у площині навчальних предметів біології та основ здоров'я людини. ПРН3. *Демонструє* уміння розуміти і пояснювати будову, функції, життєдіяльність, розмноження, філогенію, екологію, поширення, використання, охорону живих організмів і систем усіх рівнів організації; розкривати сутність біологічних явищ і процесів. ПРН4. *Демонструє* уміння здійснювати позакласну та позашкільну роботу з біологічних проблем і досліджень, формування, збереження екологічно здорового середовища і зміцнення здоров'я. ПРН6. *Демонструє* уміння розробляти та реалізовувати навчальні і наукові проекти з біології та здоров'я людини, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій, користуватися обладнанням, препаратами, засобами навчання.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна				4 тижні								захист
Заочна												

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Педагогічна (наукова) практика

Змістовий модуль 1. Практична підготовка зі спеціальності

I етап практики

Підготовчий

1. Ознайомлення студентів-практикантів із завданнями та змістом педагогічної практики. Обговорення змісту, завдань та організаційного плану роботи.
2. Закріплення студентів-практикантів за місцем проходження практики. Ознайомлення з методикою майбутньої роботи, порядком ведення щоденників педагогічної практики, спостережень і нотаток, збору та обробки матеріалів тощо.

II етап практики

Організаційно-методична робота (I-й тиждень)

1. Знайомство з навчальним закладом, його керівництвом, педагогічним колективом, традиціями, матеріальною базою;
2. Знайомство з кабінетом біології (навчально-методичне, технічне та нормативне забезпечення);
3. Ознайомлення з розкладом навчальних занять, знайомство з викладачами-предметниками, класними керівниками;
4. Методична робота:
 - ознайомлення з навчальними програмами, підручниками, посібниками;
 - ознайомлення з календарними планами й планами-конспектами уроків учителя, журналами та іншою документацією;
 - бесіди з учнями класу (групи);
 - вивчення літератури для виконання індивідуальних завдань пов'язаних з підготовкою магістерської роботи;
 - відвідування уроків викладачів біології;
 - відвідування уроків у визначеному для студента класі;
 - допомога вчителям при підготовці дидактичних матеріалів.

Змістовий модуль 2. Навчально-виховна робота

III етап практики

Наукова та навчально-виховна робота (II-III-ій тижні)

Виконання обов'язків викладача біологічних дисциплін та помічника класного керівника:

- виконання обов'язків викладача-предметника;
- підготовка і проведення не менше 10 уроків у присутності викладача чи керівника практики;
- підготовка розгорнутих планів-конспектів і дидактичного матеріалу до проведення залікових уроків;
- провести апробацію методики виконання досліджень пов'язаних з підготовкою магістерської роботи;
- проведення психолого-педагогічних спостережень;
- підготовка до проведення позакласного виховного заходу;
- проведення індивідуальних бесід з учнями;
- допомога викладачам при підготовці дидактичних матеріалів.

IV етап практики

Аналітико-підсумкова робота (III-IV тижні)

На заключному *етані* студент-практикант має виконати наступні основні завдання:

- самостійно підготувати і провести 4 залікових уроки різних типів;
- провести позакласний виховний захід;
- проаналізувати та систематизувати набутий під час педагогічної практики досвід навчальної та виховної роботи;
- проаналізувати методологію виконання магістерської роботи;
- скласти та написати звіт про проходження педагогічної практики;
- оформити психолого-педагогічну характеристику колективу учнів.

Практика завершується оформленням звітної документації, яка подається кафедральним керівникам практики та підсумковим захистом практики.

Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	підготовка планів-конспектів уроків
2	підготовка сценарію виховного заходу, наприклад позакласних занять з біології та / або природознавства; сценарію виховного заходу з основ здоров'я
3	вивчення плану роботи класного керівника;
4	опрацювання необхідної методичної літератури
5	проведення наукових досліджень відповідно до тематики кваліфікаційної роботи студента
6	ведення щоденника психологічних спостережень та особистих роздумів педагогічного характеру, в яких робити поточні записи виконаної роботи в школі (спостереження і результати аналізу

	відвіданих уроків, відомості про позакласну і позашкільну роботу, про виховні заходи в закріпленому класі, а також характер висловлених зауважень)
7	підготовка психологічної характеристики класу

Зміст практики

Зміст і обсяг роботи студентів на практиці розраховані на 30-годинний робочий тиждень. Студенти повинні працювати в школі по 6 годин щодня. Для ведення навчально-виховної роботи з учнями студенти прикріплюються до класів, де виконують обов'язки вчителя і класного керівника. Крім того, практиканти проводять позакласну навчально-виховну, беруть участь в методичній та інших видах роботи школи. В процесі практики студенти проводять залікові уроки, виховні і позакласні заходи з диференційованою оцінкою, беруть участь в їх обговоренні і аналізі, ведуть щоденник педагогічної практики, складають психолого-педагогічну характеристику учня та класу.

Таким чином, програма практики складається з 2-ох модулів:

Модуль 1. Практична підготовка зі спеціальності

Модуль 2. Виховна робота

Режим роботи студентів-практикантів визначається керівниками практики. Практиканти організовують свою діяльність відповідно до вимог Статуту школи, підпорядковуючись Правилам внутрішнього розпорядку, виконують розпорядження адміністрації школи і керівників практики. У разі невиконання вимог, що пред'являються до практиканта, він може бути усунений від проходження практики. Студент, усунений від практики або робота якого за практику визнана незадовільною, вважається тим, що не виконав навчальний план даного семестру. Педагогічна практика завершується підсумковою конференцією, на якій підводяться підсумки і оцінюються результати практики.

Програма практики (Завдання студенту(ці))

- 1) вивчення та аналіз програм з біології/основ здоров'я та планів роботи вчителя біології;
- 2) відвідування та аналіз уроків біології/основ здоров'я в 5–11 класах (не менше 10 уроків);
- 3) відвідування та аналіз уроків з інших предметів у закріпленому класі в якості класного керівника в 5–11 класах (не менше 10 уроків);
- 4) підготовка планів-конспектів уроків та проведення уроків з біології (не менше 10 уроків),

- 5) підготовка розгорнутих планів конспектів та проведення 4 залікових уроків з розділів «Рослини», «Тварини», «Біологія людини», «Загальна біологія»; курсу «Основи здоров'я»
- 6) підготовка сценарію та проведення виховного заходу, наприклад позакласних занять з біології чи природознавства (керівництво гуртком, проведення акцій природоохоронного спрямування, екскурсія, тиждень біології, тощо);
- 7) знайомство з планом роботи класного керівника;
- 8) участь у поточній роботі класного керівника;
- 9) відвідування та аналіз усіх позакласних заходів у закріпленому класі;
- 10) знайомство з досвідом науково-методичної роботи вчителів біології бази практики;
- 11) опрацювання необхідної методичної літератури;
- 12) проведення наукових досліджень відповідно до тематики магістерської роботи студента;
- 13) ведення щоденника психологічних спостережень та особистих роздумів педагогічного характеру, в яких необхідно робити поточні записи виконаної роботи в школі (спостереження і результати аналізу відвіданих уроків, відомості про позакласну і позашкільну роботу, про виховні заходи в закріпленому класі, а також характер висловлених зауважень).
- 14) підготовка психологічної характеристики класу;
- 15) підготовка звіту за результатами проходження педпрактики.

Індивідуальні завдання

- Студент, прибувши на практику, повинен дати керівникові від навчального закладу щоденник, програму і проінформувати його про завдання, які ставляться перед практикантом на термін проходження практики.
- Ознайомитися з правилами внутрішнього розпорядку навчального закладу, правилами техніки безпеки.
- Ознайомитися з навчально-матеріальною базою, станом навчально-виховної роботи навчального закладу, окремого класу, організацією позакласної роботи, трудовим, фізичним, естетичним вихованням.
- Вивчити планування, облік, звітність роботи учителів, постановку методичної роботи в навчальному закладі.
- Протягом першого тижня практики скласти та узгодити план роботи на весь період з конкретним графіком відвідування не менше 10 уроків учителя-предметника, не менше 10 уроків з інших предметів у закріпленому класі в якості класного керівника, не менше 10 уроків студентів-практикантів; проведення 10 уроків з біології, з яких 4 залікові

з розділів «Рослини», «Тварини», «Біологія людини», «Загальна біологія».

Розширені плани-конспекти залікових уроків здати на кафедру.

- Навчитися аналізувати уроки, заняття, оформити протокол обговорення відкритого уроку.
- Провести 1 виховний захід в класі, проаналізувати його результативність, сценарій та висновки здати на кафедру.
- Вивчити окремих учнів класу та клас в цілому. Оформити психолого-педагогічні характеристики та здати після закінчення практики на кафедру.
- Взяти участь у розробці та виготовленні навчальних посібників, переобладнанні навчальних класів.
- Оформити звітну документацію про проходження практики, завірити її у керівника навчального закладу і здати на кафедру.

Форми і методи контролю. Критерії оцінювання

У процесі оцінювання навчальних досягнень практикантів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: співбесіда, звіт на кафедрі

Методи письмового контролю: заповнення звітної документації, складання планів-конспектів уроків, сценаріїв виховних заходів

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Звітні документи: Після завершення практики упродовж 3-х днів студент (ка) зобов'язаний(на) здати всю звітну документацію кафедральному керівнику практики:

- звіт про проходження педагогічної практики та виконану роботу (у звіті наводиться аналіз всіх напрямів педагогічної практики, визначаються прогалини у підготовці, аналізуються причини ускладнень у роботі, власні упущення та досягнення);
- щоденник практики;
- плани-конспекти залікових уроків з протоколами їх обговорення за підписом вчителя біології;
- сценарій виховного/позакласного заходу з оцінкою керівника;
- аналіз відвіданого уроку або виховного заходу;
- психолого-педагогічна характеристика учня;
- психолого-педагогічна характеристику класу з оцінкою керівника;
- характеристика на студента-практиканта з оцінкою та підписом вчителя (засвідчена підписом директора навчального закладу бази практики із печаткою).

	Види робіт	Кількість балів
1.	Відвідування та аналіз уроків	10
2.	Підготовка та проведення залікових уроків	40
3.	Розробка планів-конспектів	20
4.	Проведення позакласного заходу	20
5.	Наявність звітної документації та її належне оформлення	10
	Усього	100

Студент, педпрактика якого визнана незадовільною, проходить її повторно без відриву від навчальних занять в університеті.

4. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Освітні технології навчання (інноваційні технології): інформаційно-комунікаційні, інтерактивного навчання, технології студенто-центрованого навчання, особистісно-орієнтованого навчання; проблемного навчання; кооперативного навчання; розвивального навчання; проєктного навчання; критичного навчання.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог, обговорення в групі)
- наочні: пояснювально-ілюстративний; презентації; використання навчального обладнання, матеріалів;
- практичні (робота з навчально-методичною літературою, проєктування педагогічної технології, виконання практичних завдань самостійної роботи);

Методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проєктування професійних ситуацій);

Методи стимулювання і мотивації навчання: проблемно-пошукові методи; навчальні дискусії; аналіз проблемних ситуацій;

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний/письмовий контроль; оперативний контроль; самоконтроль;

Форми організації навчальної роботи

- загальні (групові/індивідуальні, аудиторні/поза аудиторні);
- конкретні (лекції, практичні, лабораторні заняття, індивідуальна/групова консультація, виконання самостійних / індивідуальних дослідницьких завдань).

5. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з педагогічної практики

Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль знань студентів ґрунтується на перевірці керівником практики виконаних ними завдань практики, привселюдного захисту матеріалів практики. Підсумковий модульний контроль проводиться з метою оцінки й узагальнення результатів навчання на завершальному модульному етапі. На підставі аналізу всіх поданих документів та захисту звітів на засіданні кафедри приймається рішення про виконання студентом програми практики й виставлення оцінки.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях. Критерієм підсумкового оцінювання має бути досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів проходження практики можуть бути: аналітичні звіти; звітна документація; характеристика керівника практики, керівника кваліфікаційної роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; відповіді на запитання; інші види індивідуальних та групових завдань.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Форма поточного контролю – оформлення щоденника практики, відвідування керівником практики занять/заходів.

Форма підсумкового контролю – *захист практики*. Підсумкова оцінка є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності та за виконані ІНДЗ. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент за проходження педагогічної практики – у сумі становить 100 балів. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 40 по 100-бальній шкалі. Загальна оцінка виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно зі шкалою оцінювання. При цьому в екзаменаційній відомості зазначається кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.

Умови допуску до захисту практики: відпрацювання усіх днів проходження практики, виконання завдань практики, здача керівнику практики звітних документів, характеристика вчителя-керівника практики зі школи, отримання мінімально допустимої суми балів з усіх форм контролю. Студент не допускається до захисту, якщо набрав під час проходження практики менше 20 балів.

7. Рекомендована література

7.1. Фахова (основна)

1. Барна М.М., Барна Л.С., Яцук Г.Ф. Навчальні заняття з біології : можливі варіанти. Тернопіль : Астон, 2005. 140 с.
2. Богданова О.К. Сучасні форми і методи викладання біології в школі. Х. : Основа, 2003. 80 с.
3. Височанська Т.В. Використання інноваційних технологій на уроках біології. Рівне, 2013. 75 с.
4. Грицай Н.Б. Методика навчання біології : навчальний посібник. Рівне : РДГУ, 2016. 272 с.
5. Грицай Н.Б. Методика позакласної роботи з біології. Дистанційний курс. Рівне: Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука, 2010. 164 с.
6. Педагогічна практика: методичні поради щодо організації, проведення, звітності (спеціальність "Середня освіта. Біологія та здоров'я людини) / Укл.: І.І. Чорней, С.Г. Літвіненко, О.В. Решетюк, О.М. Романюк, А.І. Токарюк. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2021. 59 с.
7. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок, інтерактивні технології навчання. К. «Видавництво А.С.К.», 2004.

7.2. Допоміжна

1. Методичні рекомендації до виконання та оформлення курсових і випускних кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» / Укладачі: І.І. Чорней, С.Г. Літвіненко, О.В. Решетюк, О.М. Романюк, А.І. Токарюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 45 с.
2. Методичні рекомендації щодо проходження педагогічної практики студентами спеціальності 091 «Біологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти. / Укладачі: Мележик О.В., Ілюк Н.А. К.: Університет «Україна», 2020. 32 с.
3. Недодатко Н. Навчально-дослідницька робота учнів на уроках біології. Біологія і хімія в школі. 2000. №1. С. 28-32.
4. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
5. Сулима А.С. Методика навчання основ здоров'я, валеології та проведення виховної роботи з формування мотивації до здорового способу життя: тексти лекцій: навчально-методичний посібник для студентів ступеня вищої освіти бакалавр освітньої програми Середня освіта. Здоров'я людини спеціальності 014 Середня освіта (Здоров'я людини). Вінниця, 2019. 182 с.

6. Формування ключових компетентностей на уроках біології через використання педагогічних інновацій : методичний посібник / Укл. Бортнічук Т.Я. Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти. 2014. 27 с.
7. Ярошенко О.Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. К.: Партнер, 1997. 193 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Академічна доброчесність у вищих навчальних закладах України. URL: <http://nubip.edu.ua/node/20098>.
2. Всеосвіта. *Національна освітня платформа*. URL: <https://vseosvita.ua/>
3. Загальна середня освіта. *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/tag/zagalna-serednya-osvita?&type=all&tag=zagalna-serednya-osvita>
4. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/>
5. Кодекс академічної доброчесності. *Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти*. URL: <https://naqa.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/07/>
6. На урок. *Web-ресурси та портали для вчителів*. URL: <https://naurok.com.ua/web---resursi-ta-portali-dlya-vchiteliv-spisok-192686.html>
7. Про освіту: Закон України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
8. Сайт наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/02infres/01elcat>
9. Сайт Чернівецького національного університету (електронне навчання). URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/?redirect=0>
10. Сторінка законодавства України. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/>

ДОДАТКИ

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Щоденник практики
Зразок титульної сторінки

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БОЛОГІЇ, ХІМІЇ ТА БІОРЕСУРСІВ Кафедра ботаніки та природоохоронної діяльності Освітня програма <u>підготовки здобувачів магістерського рівня</u> <u>«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»</u> Спеціальність <u>014.05 – Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</u>	
Щоденник особистих спостережень при проходженні педагогічної практики студента (ки) _____ курсу _____ групи _____ (прізвище, ім'я, по батькові) Термін проходження педагогічної практики: з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.	
Місце проходження педагогічної практики:	_____ _____ (повна назва навчального закладу)

Внутрішнє оформлення щоденника практики:

Дата	Особисті спостереження	Пропозиції

Щоденник спостережень ведеться протягом всього терміну проходження педагогічної практики. Студент-практикант робить записи про об'єкти та ситуації, що привернули увагу, і викладає власні пропозиції як щодо організації навчального процесу, так і щодо організації внутрішнього розпорядку навчального закладу.

У щоденнику має бути наведено:

- Розклад занять
- Розклад дзвінків
- Список учнів класу
- Опис навчально-методичного і технічного забезпечення

кабінету біології:

1. Загальні відомості про кабінет біології (відповідність паспорту кабінету).

2. Призначення та основні напрями роботи кабінету біології (мета створення, завдання створення, використання для інших дисциплін тощо).
3. Основні форми організації навчально-виховного процесу в кабінеті біології (тривалість, періодичність навчальних занять, чисельність навчальних груп, позаурочна робота тощо).
4. Матеріально-технічне оснащення кабінету.
5. Навчально-методичне забезпечення (навчальні програми, інструкції до лабораторних і практичних робіт, інструкції з техніки безпеки тощо).
6. Засади керівництва роботою кабінету біології (нормативне забезпечення, обов'язки завідуючого кабінетом та лаборанта).

Опис кабінету біології оформляється у довільній формі (у текстовому, табличному або комбінованому форматі).

- Загальні відомості про кабінет біології (відповідність паспорту кабінету).
- Призначення та основні напрями роботи кабінету біології (мета створення, завдання створення, використання для інших дисциплін тощо).
- Основні форми організації навчально-виховного процесу в кабінеті біології (тривалість, періодичність навчальних занять, чисельність навчальних груп, позаурочна робота).
- Матеріально-технічне оснащення кабінету.
- Навчально-методичне забезпечення (навчальні програми, інструкції до лабораторних і практичних робіт, інструкції з безпеки життєдіяльності тощо).
- Засади керування роботою кабінету біології (нормативне забезпечення, обов'язки завідуючого кабінетом та лаборанта).

ЗАВДАННЯ НА ПРАКТИКУ

Студент (ка) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

направляється на _____ практику
(назва практики)

у _____
(назва бази практики)

Термін практики: з «29» березня 2024 р. по «26» квітня 2024 р.

Керівник практики від кафедри _____
(посада, прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Прибув на базу практики «__» _____ 2024 р.

Вибув з бази практики «__» _____ 2024 р.

Керівник практики від бази практики _____
(посада, прізвище та ініціали)

2. КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Дата	Найменування робіт	Відмітка про виконання
29.03-05.04	Ознайомлення студентів із завданнями та змістом педагогічної практики. Обговорення змісту та організаційного плану роботи	
	Ознайомлення з навчальним закладом, його керівництвом, педагогічним колективом, традиціями, матеріальною базою	
	Ознайомлення з розкладом уроків, знайомство з викладачами-предметниками, класними керівниками	
	Знайомство з кабінетом біології (навчально-методичне, технічне, нормативне забезпечення);	
	Ознайомлення з навчальними програмами, підручниками, посібниками	
	Ознайомлення з календарними планами й планами-конспектами уроків учителя, журналами та іншою документацією	
	Бесіда з учнями класу	
	Вивчення літератури з виконання індивідуальних завдань, пов'язаних з підготовкою магістерської роботи	
	Відвідування уроків вчителів біології	
05.04-12.04	Підготовка і проведення уроків (не менше 10) у присутності викладача чи керівника практики	
	Підготовка дидактичного матеріалу до залікових уроків	
	Проведення індивідуальних бесід з учнями	
	Провести апробацію методики виконання досліджень пов'язаних з підготовкою магістерської роботи	
	Підготовка до проведення позакласного виховного заходу	
12.04-19.04	Підготовка розгорнутих планів-конспектів та дидактичного матеріалу до залікових уроків	
	проведення 4 залікових уроків з розділів «Рослини», «Тварини», «Біологія людини», «Загальна біологія»;	
	Проведення позакласного виховного заходу	
19.04-26.04	Оформлення психолого-педагогічної характеристики колективу учнів.	
	Аналіз та систематизація набутого під час педагогічної практики досвіду навчальної та виховної роботи	
	Проаналізувати методологію виконання магістерської	

	роботи	
	Складання та написання звіту про проходження педагогічної практики	
упродовж практики	Участь у поточній роботі класного керівника	
	Виконання досліджень відповідно до тематики магістерської роботи	
	Опрацювання необхідної методичної літератури	
	Допомога вчителю біології у підготовці дидактичних матеріалів	
	Відвідування та аналіз уроків з інших предметів у закріпленому класі в якості класного керівника (не менше 10 уроків)	
	Ведення щоденника психологічних спостережень та особистих роздумів педагогічного характеру, в яких робити поточні записи виконаної роботи в школі (спостереження і результати аналізу відвіданих уроків, відомості про позакласну і позашкільну роботу, про виховні заходи в закріпленому класі, а також характер висловлених зауважень)	

Керівники практики:

від кафедри _____
 (підпис) (ім'я, прізвище)

від бази практики _____
 (підпис) (ім'я, прізвище)

[illegible]

« » _____ 2024 p.

[illegible]

від кафедри _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра ботаніки та природоохоронної діяльності

ЗВІТ

з педагогічної (наукової) практики

у _____

(назва бази практики)

Студента(ки) групи _____
(номер групи)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Початок практики «29» березня 2024 р.

Закінчення практики «26» квітня 2024 р.

Керівники практики:

Від бази практики _____
(підпис) (посада, ім'я, прізвище)

Від кафедри _____
(підпис) (посада, ім'я, прізвище)

Звіт захищено з оцінкою _____

« ____ » _____ 2024 р.

м. Чернівці

2024 р.